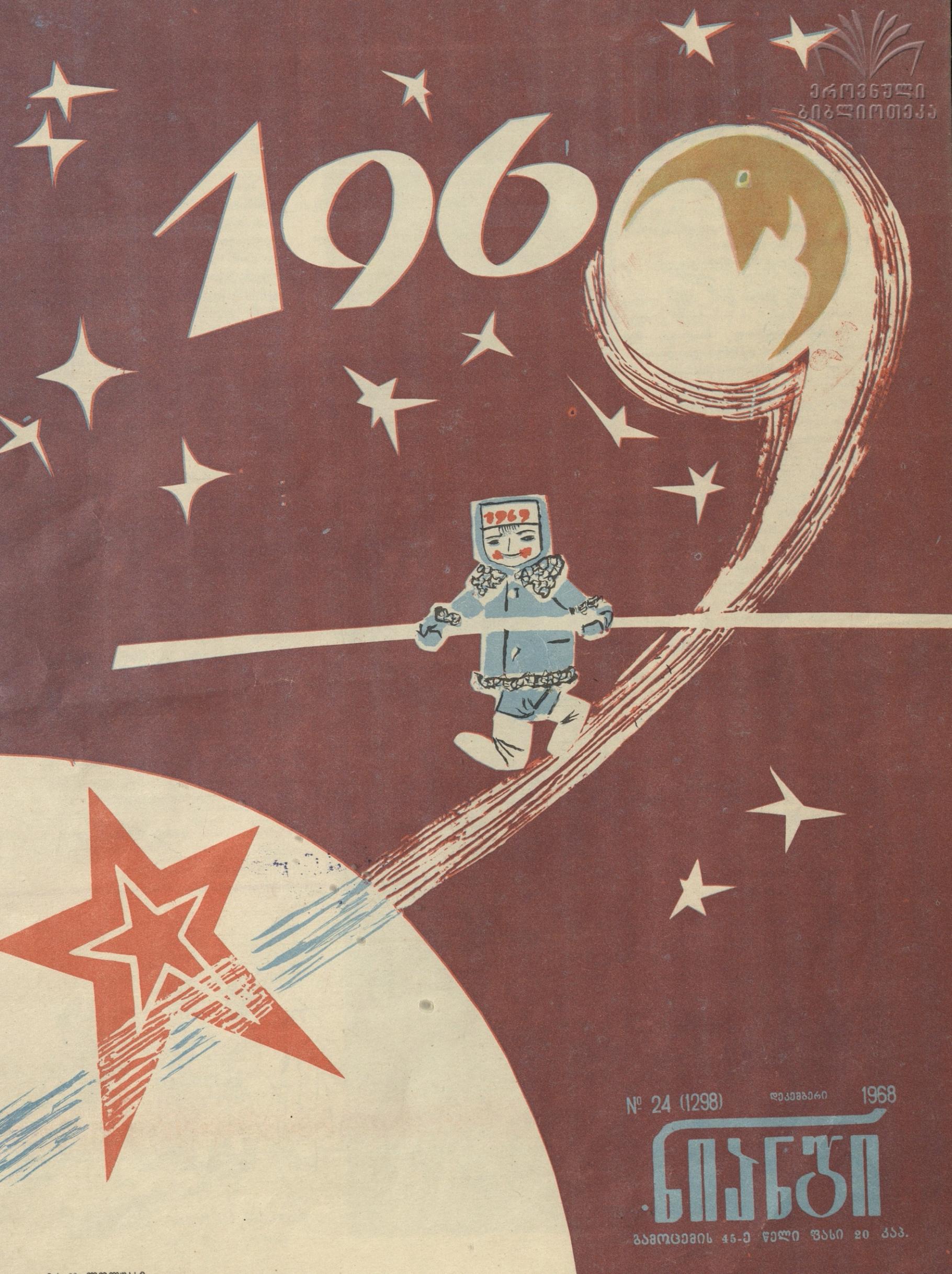

ქრონიკული
ბიბლიოთეკა

1966

№ 24 (1298)

დეკემბერი

1968

სიკნო

ბათუმის 45-ე წელი ფასი 20 კპ.

თამადამ, იგივე ოჯახის უფროსმა, ქამარი კიდევ უფრო შეუშვა, რათა დიპისთვის მეტი სილალე მიეცა და დიასახლისის მარიფათიანათ შეუძახა:

— ნადეჟდა ხარიტონოვნა, აბა, ერთი ჯიხვები!

მაგიდაზე ჯიხვის ორი ყანწი დალაგდა. თამადამ რქების ნაწიბურებში პუტკუნათითები ოსტატურად ჩაალაგა, შემდეგ ხველებით ხმა ჩაიწმინდა და დაიწყო:

— ამ ტრადიციული სასმისით მინდა მორიგი სადღეგრძელო შემოგთავაზოთ. ეს საქართველოს სადღეგრძელოა. გაუმარჯოს ჩვენს ქვეყანას, სადაც ეს ღვინო დაიწურა, სადაც ეს ჯიხვები დაიხრცა, სადაც ეს ცოცხალი დგაფუნობს (თამადამ ქლორით მოწამლულ თევზს კუდში ხელი მოკიდა და ყველას დასანახად მალა ასწია), სადაც ეს ნაძვი ხარობს (თამადამ საახალწლოდ მორთულ ნაძვის ხისკენ გაიშვირა ხელი) და სადაც ჩვენისთანა ბიჭები არიან. თამადამ კიდევ ბევრი ილაპარაკა, იგი პირს აღებდა და კუმავდა, კუმავდა და აღებდა, მერე გამოცალა ჯიხვი და კიდევ შეუშვა ქამარი, ახლა სხვებმა დაიწყეს პირის გაღება და დაკუმვა, მათაც დაცალეს ჯიხვები.

რა გინდა სულო და გულო სუფრაზე რომ არ ელაგა, ქათმები და ინდაურები თავწაჭრილები იყვნენ და რას იტყოდნენ, გოჭს პირში ბოლოკი ჰქონდა ჩაჩრილი და ხმას როგორ ამოიღებდა, თევზებს სათქმელი ჰქონდათ, მაგრამ პირში კიდევ შერჩენოდათ ქლორიანი წყალი, მხოლოდ ნაძვის ხე იდგა ჯერ კიდევ ნელლი და

წიწვჩამოუცვენელი. და დაიწყო ნაძვის ხე ლაპარაკი, ან რაა გასაკვირი, ხმელ წიფელს თუ შეუძლია სიტყვის თქმა, ნედლ ნაძვს ვითომ რატომ გაუჭირდებოდა?

— ეი შენ, უნამუსო თამადა, ამდენ ღვინოს რომ სვამ და მაინც არ წითლდები. სად დაკარგე კაცობა, იქნებ სანადიროდ რომ იყავი და ამ ჩვენი მთების სიამაყეს — ჯიხვს ტყვია ესროლე, ან იქნებ სათევზაოდ რომ წახვედი და მდინარე და თევზი მოწამლე, ან იქნებ მაშინ, ტყეში რომ გალესილი ნაჯახით მოხვედი. რას მიყურებ ასე გაკვირვებული! ვერ მიცანი? მე იმ დიდი ნაძვების შვილიშვილი, ძმისშვილი და მემკვიდრე ვარ, შენ რომ გამოგაჯანმრთელეს. გახსოვს, აბასთუმანში ლოყებჩაცვენილი და გაფითრებული მოხვედი. ჩემმა უფროსმა ნათესავებმა ტანიდან ავადმყოფობა გამოგწოვეს, ფერი დაგიბრუნეს, გაგატუნტულეს და ფეხზე დაგაყენეს. დღეს დგახარ და სვამ სამშობლოს სადღეგრძელოს, რა არის შენთვის საქართველო? მხოლოდ გაშლილი სუფრა და მზადა ხარ შენი სიამოვნებისათვის შთანთქო. კიდევ კარგი, ყველა შენისთანა არაა, თორემ ვაი, ჩვენს ქვეყანას, საჩრდილობელიც არ დარჩებოდა. კაცი არა ხარ? წადი მაღაზიაში, მე შენ გეტყვი, ტრანსპორტზე ფული დაგეხარჯება, „ვოლგა“ არა გყავს თუ რა? იყიდე სინთეტიკური ნაძვის ხე, მეორე წელსაც გამოგადგება, მესამესაც, მეათე წელსაც, მე კი შენს მეათე თაობასაც გაგუწევდი სამსახურს, გავალამაზებდი ჩვენს ბუნებას, თუმცა ემ შენ სულაც არ გაწუხებს. მთელი დღე

ტრახახობდი ნადეჟდა ხარიტონოვნასთან, როგორ მომჭერი და როგორი კონსპირაციით წამომიღე. შალიკო, დიმიტრი, ვარლამ, სიმონ, არ დაუჯეროთ მაგას რომ თქვენი მეგობარია, ტყუის! მაგას ტყის მეგობრის წიგნაკიც უღვეს შარვლის მარჯვენა ჯიბეში, მაგრამ, ხომ ხედავთ, მერა მიყო! ასე მოგექცევით თქვენც თუ დაჭირდა.

რომ წამოდექი და დამიწყე საქართველოს სადღეგრძელო, რა ნამუსით? საქართველოს სილამაზეს, ჯანმრთელობას, სიამაყეს — ტყეს ანადგურებ და მერე იძახი: „გაუმარჯოს საქართველოსო!“ აი, გვერდზე რომ კაცი გიზის, იმან რომ შამპანურის ბოთლი აიღოს და გრეხვოს თავში და მერე თქვას: „გაუმარჯოს თამადასო“ რა ვარია?

არა, მე არ მჯერა შენი სიტყვების და ვინც დაგიჯერებს, იმასაც ენახავ რა დახლი დაუდგებათ. ნაძვის ხეს კიდევ რაღაც უნდოდა ეთქვა, მაგრამ ბავშვებმა, რომლებიც გარს უვლიდნენ მას, დაიწყეს სიმღერა:

„ჩვენო ნაძვის ხეო, რა გავგახარეო...“ ნაძვის ხე კი იდგა, საპატარძლოსავით მორთული და ბავშვებს აზრადაც არ მოსდიოდათ, რომ მათმა მამებმა სიცოცხლე წაართვეს საქართველოს ბუნების კიდევ ერთ ულამაზეს შვილს.

სუფრა ახლა დამნაშავეებით სავსე სამართლო დარბაზს ჰგავდა, ნაძვის ხე იყო მოსამართლე და ამავე დროს მოწმეც. არ იყო მხოლოდ დამცველი.

ბარი მებრეველი

ნახ. ბ. ფირცხალაშასი

— ახლაც არ გჯერა, რომ ნაძვის ხე სინთეტიკურია?

— უკაცრავად, გოლო თქვენა ხართ?

შესანიშნავი საქმიელი

ახალ წელს მთელი ვარშავა უჩვეულო აღფრთოვანებაში მოიცვა. ჭაბუკმა ტომამ კოტეკმა ვიდაც მოხუც ქალს ტრამვაიში ადგილი დაუთმო.

გავიგე თუ არა, იმ წამსვე რეპორტიორის ბლოკნოტით შევიარადი და იმ სახლისაკენ გავფარდი, სადაც ტომამ კოტეკი ცხოვრობდა. ორი საათის ცდის შემდეგ მხვდა ბედნიერება თვით კოტეკს შევხვედროდი.

ჩემს გამოჩენასზე გმირმა უკმაყოფილოდ წამოიძახა:

— კვლავ ინტერვიუ!...
— რამ შთაგაგონათ ასე მოტყუულიყავით? — ვკითხე მორიდებით.

— გიპასუხებთ დაუფარავად. ეს მოხდა პირველ იანვარს. ამ ახალ წლის დღეს გავიღვიძე მშვენიერი განზრახვით, კარგი რამ გამეკეთებინა. ჩემი გული აღმავსე იყო სითბოთი და სურვილით, სიკეთე მომეტანა ადამიანებისათვის... მე გავიფიქრე: „ტომამ კოტეკო, დაიწყე ახალი წელი ისეთი საქციელით, რომელიც თანამედროვე კაცობრიობას დიდხანს დარჩება კეთილშობილურ მოგონებად!“ ახალი წლის ამ პირველ დღეს ვგრძნობდი, ხალხისადმი სიყვარულმა და უდიდესი თავგანწირულებისადმი სწრაფვამ უბრალოდ როგორ იფეთქა ჩემში. მალაზიები დაკვეტილი რომ არ ყოფილიყო, შევიდიდი პირველ შემხვედრ „გასტრონომში“ ვიყიდილებოლი მონადირულ ძეხვს და ისე, რომ ჩემს ვინაობას არც ვეტყოდი, პირველ შემხვედრ ობოლს ვაჩუქებდი... ოპ, როგორ ვოცნებობდი იმაზე, რომ ვინმე ბავშვი ავტომობილის ქვეშ ჩაყარდნილიყო და მე იგი გადამეჩინა, თუნდაც თავად დაედუპულიყავი... ვიდექი ტრამვას ვაჩერებასთან იმ იმედით, რომ ბედი განმასობრცელებინებდა კეთილ განზრახვებს, სწორედ ამ დროს მოვიდა ტრამვაი...

— რომელი ნომერი იყო, არ გასსოვთ? — ვკითხე აღელვებულმა.

— ამას რა დამავიწყებს. ეს იყო მეფრამეტე ნომერი.

ეს რომ თქვა, ხმა ჩაუწყდა, მაგრამ მალევე დაეუფლა თავს და განაგრძო:

— ტრამვაიში უცებ ადგილი გათავისუფლდა. სხვა რამდენიმე ახალგაზრდასთან ხანმოკლე ბრძოლის შედეგად ადგილს მე დავეუფლე. მაგრამ იქვე შევინძე, რომ ჩემს გვერდით მოხუცი ქალი იდგა.

— მე, ალბათ, ყურადღებას არ მივაქცევდი ამ ყოველდღიურ სურათს, თუ არა შინაგანი ხმა, რომელმაც დაიძახა ჩემში, აი, აქ, — მან მივითითა ხალათის ღილაზე, — აი, აქ, შიგნით დაიძახა ხმამ: „ტომამ კოტეკო, შენ შემთხვევას ეძებ, რომ შესანიშნავი საქციელი ჩაიდინო. და აქ, შენს წინ სრულიად მკაფიოდ დგას მოხუცი ქალი“.

მერე ყველაფერი ისე იყო, როგორც სიზმარში... მე არ ვიცი ეს როგორ მოხდა. გთხოვთ მომიტყეოთ — აღელვების გარეშე მიმიძიმს ამაზე ლაპარაკი...

მან ცხვირი მოიწმინდა და წყალი შესვა. ოთახში დაძაბული მდუმარება სუფევდა. მოლოდინად ჩსაკუნობდა ფოტოაპარატები, წრიპინებდა რეპორტიორთა მუდმივი კალმები.

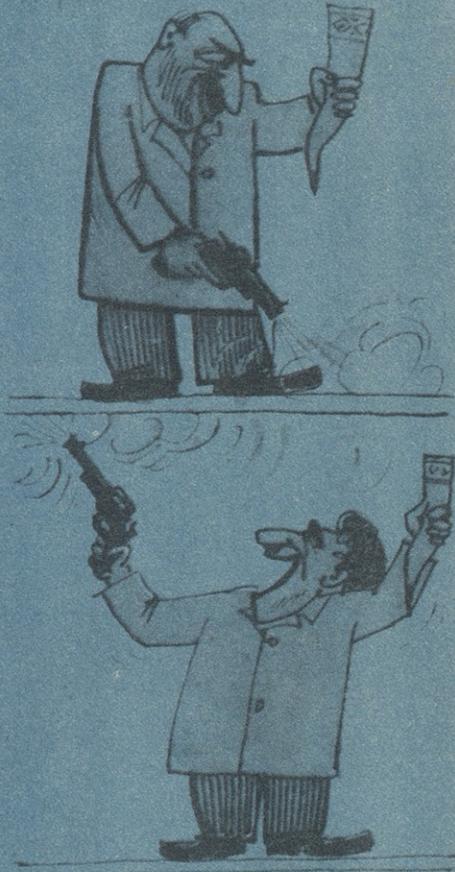
— და მაშინ... — დამთავრა მან ოდნავ გასაგონად, — მე მას ადგილი დაუთმე.

— როგორ? რანაირად? — ვკითხე ჩურჩულით.

— ავდექი და ვუთხარი: „დაბრძანდით“.

ორი კურცხალი სამარცხვინოდ ჩამომიგორდა დაწვებზე, მაგრამ წუთის შემდეგ უკვე აღარ მრცხვენოდა ჩემი მღელვარებისა. ოთახში საერთო ტირილი გაისმა. ყველაზე ხმა-მალლა მამაკაცები ქვითინებდნენ.

თარგმნა შ. ამირანაშვილმა

— გადარჩი?! მომიღობავს ახალი წელი!

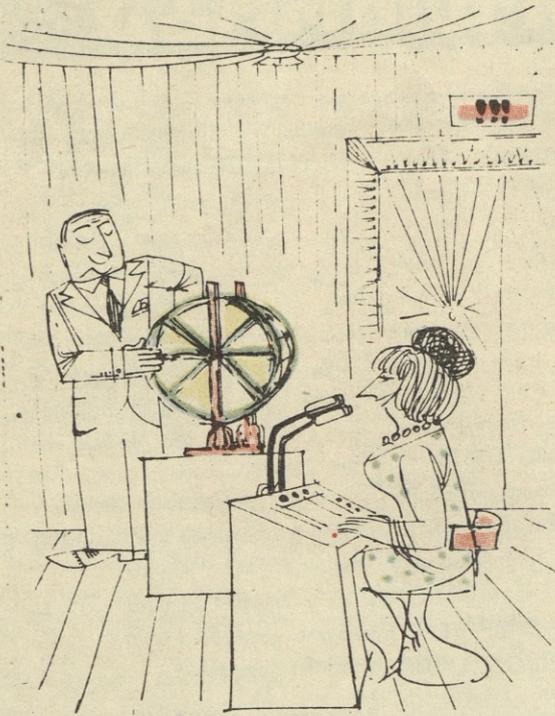
საახალწლო სიხარული

წელს, საახალწლო მზადება დავიწყეთ მოგვიანებით, კენჭისყრით ბაზარში წასვლა. მე დამევალა ბრძანებით. მომიცეს მობრადილი ხელჩანთა, ორფა, ორმაგი, ორტოლი, უკახ სიდედრიც გამომეცა, როგორც კონსულტანტ-კონტროლი.

სწორედ იღბალი დამეცა, ნეტა სულ ამ გზით ვიარო, რაც ბაზრით ვისიამოვნე, მსურს, ყველას გაუზიარო: ჯერ ერთი, ბაზრის კარებთან. სიდედრი სადაც დაკარგე, მეორეც, საყიდლებისთვის, არცთუ დიდი გზა დაკვარე. ინდაურს იქვე წავაწყდი, ხელში აწევა გაჭირდა, ქონი ბუბბულში უჩანდა, შებერვა არც კი დამჭირდა. თუმანი გადავწოდე, ძალით ჩავუვლე დახლშია, სამ მანეთს ხურდას მაძლევდა. ილივს დავემალე ხალხშია. იქიდან, განარებული, მეხორცისაკენ ვავბრუნდი, „აირჩიეო“, რომ მითხრა, კინალამ იქვე ვავბრუნდი. სულ რბილი ხორცი აწონა, ჩემი მეგონა გარემო, თან სუკიც გამოაყოლა, „მწვადიც მიირთვი ბარემო“.

ხუთი კაპიკი მივეცი. ჭინძში, ქონდარში, კამაში. სედ კონა ხახვიც დაადეს, ძალით გამირჩევს ქამარში, სამ თავ ნიორსაც მაძლევდნენ. „კიდეც დაუწვავს ცეცხლსაო, შე კაცო, მწვანისა ვყიდი, განა ოქროს და ვერცხლსაო!“ მოკლედ, სადაც კი მივედი, ყველგან სიკეთე დამიხვდა, ნეტა რა ღიხზე ავდექი, ან ვისი ლოცვა ამიხდა. ტაქსში ჩავჯექი, შოფერმაც ფული აიღო ნიხრითა, სანლში ხელსავსე დავბრუნდი, კარი შევალე წიხლითა. აქ კიდეც სხვა სიურპრიზი, მელიოდა თურმე ბინაზე, სიხარულისგან კინალამ ვადავტრიალდი ყირაზე. სადაც „ბორჯომი“ შემესვა, „თავისუფალი ტოსტითა“, კაპიკი მეტი აელოთ, გამოეგზავნათ ფოსტითა. ვეღარ გავუძელ სიხარულს, ჭიქას ჭიქაზე ვავსებდი, არ დავუცადე ახალ წელს, მეც ვსვამდი, ცოლსაც ვასმევდი. ელოცავდით, ვადღეგრძელებდით მათ ნახელავს და ნაღვაწევს, თან ღვინით, თან სიხარულით, ძთვრალეები შევხვდით ახალ წელს.

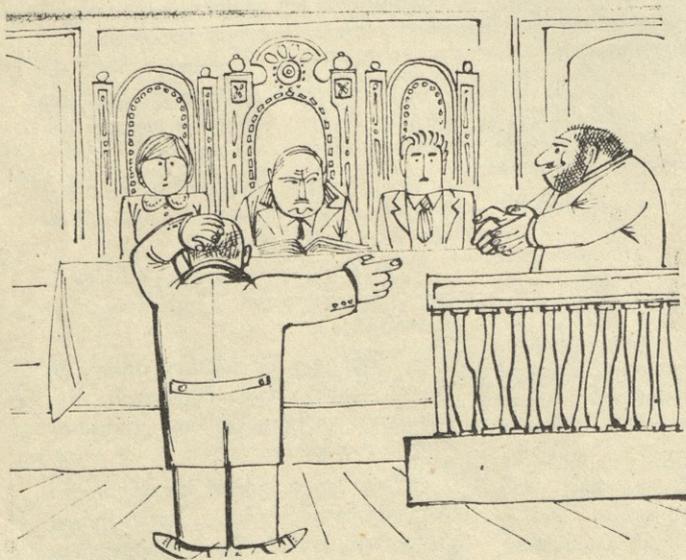
ბრ. ჩიქვილაძე
3. მამუკელაშვილი

ახლა კი გადმოგვამოცნობას აწინდის შესახებ!

— შეხედე, არ ეცვათ ქალებს მოკლე კაბები, არც სარმსები მანქანები ჰქონდათ, მაგრამ ცხოვრობდნენ.

— ამხანაგო მოსაგართლე, ამ კაცმა ლუდით საგსე კათხა დაგარტყა თავში.

— ტყუილია, გატონო, ჩემ სიცოცხლეში არ აწივსია კათხა ლუდით!

„ვოლგისანი სასიკუ“

ქართული
ლიტერატურა

სასიდედრ-სასიმამროსთან წარგზავნენ დელეგაციას, უფროსად ბიძა დავნიშნე (მოლაპარაკე კაცია) წინ მიგვიძღვოდა ბაბუა, წელს ერტყა ქამარ-ხანჯალი, მე მეცამეტე გოჭივით უკან მივდევი ჩანჩალით. თან გვახლდა სამი დეიდა, რვა ბიძა, ხუთი ბიცოლა, მითხრეს: თუ გამოგვატანეს, დღესვე შეირთე ის ცოლად! სიტყვა ბიძიამ აიღო: აი, რაშია საქმეო, შვილებს ვფიცავარ, ასეთ ბიჭს თქვენ ვერ შეხვდებით სადმეო. ამ ხნის კაცი ვარ, მაგისგან ცუდი არ მახსოვს რამე ჯერ, ენას არ შემოგობრუნებს, თავში რომ ჩაცხო თვრამეტჯერ. სულ წიგნებზეა დამკვდარი, ვშიშობ არ გადაგვერიოს, ისეთი ნიჭიერია, შინ ეძახიან გენიოსს. სუყველაფერი რომ იცის, ეს დიდი ტვინის გამოა, თუ პროფესორი ვერ გახდა, დოცენტი მაინც გამოვა. ცეკვავს, უკრავს და არტისტობს, ჭკუიდან შეგშლის პირდაპირ, რა გინდა რომ არ იმღეროს, სირაჩხანა თუ სირტაკი. სწავლა სწყურია საშინლად, უინსტიტუტოდ მოკვდება, ხუთი წელია აბარებს, გაასად მაინც მოხვდება. ბიჭი აგერ გეყავს, სახეზე, რა წყნარია და რა დინჯი! სულმთლად ლამაზი არაა, მაგრამ არც ისე მახინჯი. ბავშვობიდანვე პოეტობს, განა სხვის ლექსებს კითხულობს... მამა ჰყავს გამგე რესტორნის, ერთ თვეში „ვოლგას“ ყიდულობს! მერე ბიცოლა წამოღდა, უნდოდა ეთქვა მეტი და... ჩემი საცოლერ მომვარდა, კისერზე ჩამომეკიდა...

ვანო ცინცაძე

უკრაინული იუმორი

თაოლი

- ამბობენ, ცოდნას დედა იძლევა და არა უნივერსიტეტი.
- მეც დიდი ხანია ვფიქრობ, რომ შენ თბლად გაიზარდე.

ასაც ვფიქრობდი

- მომაკვდავი ქმარი ცოლს ეუბნება:
- როგორც მოგვკვდები, მიხეილს გაპყვევი ცოლად. ის პატიოსანი და გამარჯე კაცია.
- მეც ასე ვფიქრობ, — უპასუხა ცოლმა.

ის მდინარე ღრმაა?

- დედა, ეს მდინარე ღრმაა?
- ძალიან, შვილო!
- მაშ, ბატებს რატომ მართო მუცლამდე სწვდება?

თავი იმართლა

ბიჭი სკოლიდან დაბრუნდა. დედამ შეხედა, ქული ისევ დახეულა და ტალახში ამოსვრილი.

- რა არის ეს?
- ეს ბავშვებმა..
- რა ბავშვებმა?
- ბავშვებმა წამართვეს და ფეხბურთის თამაში დაიწყეს..
- კი მაგრამ, შენ სად იყავი?
- მე კარში ვიდექი.

ბაბუა და შვილიშვილი

- ბაბუ, ოდესმე იყავი ბავშვი?
- ვიყავი, შვილო, ვიყავი.
- პო, რა სასაცილო იქნებოდი შენი მელოტი თავითა და თეთრი წვერით!

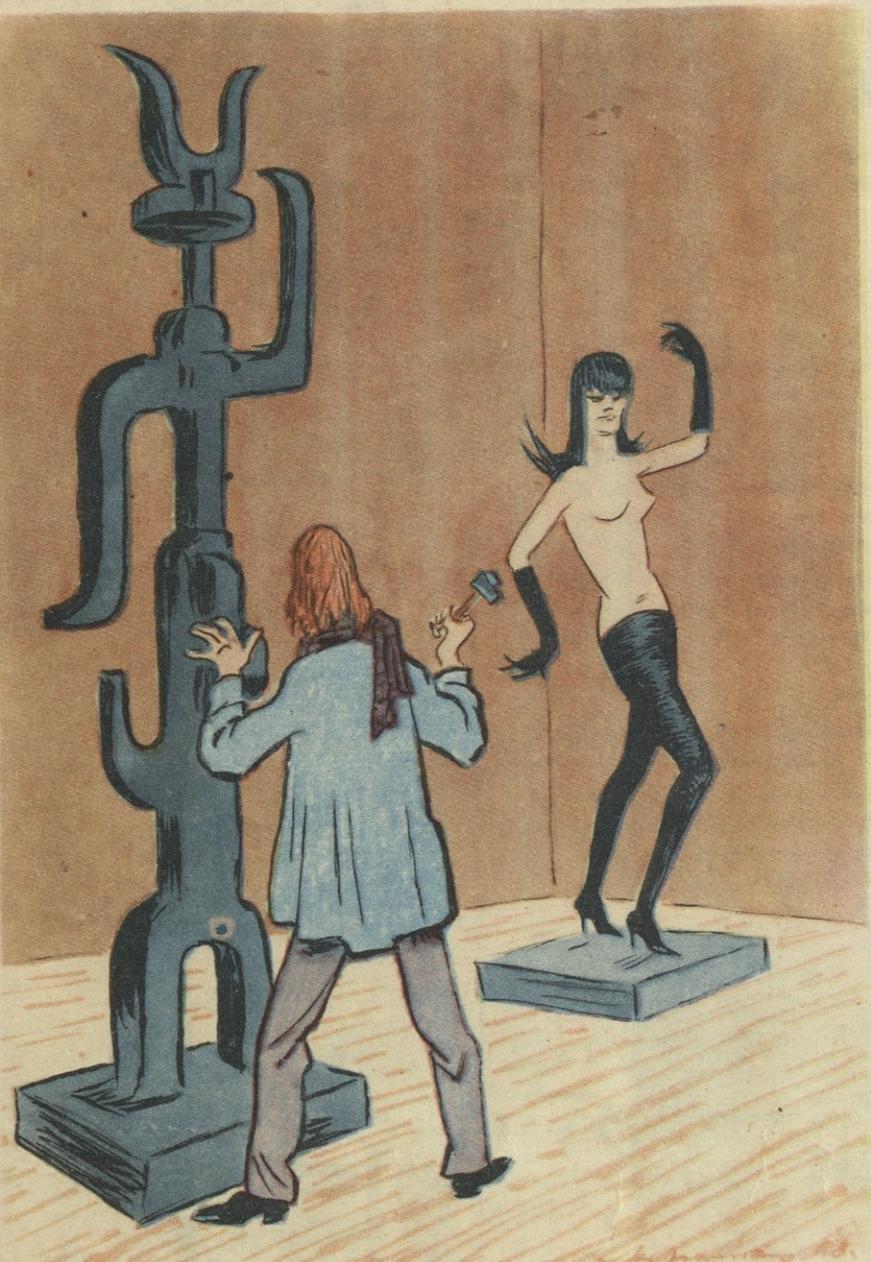
შივის მიზეზი

- ბაბუა და ბებია შვილის გარშემო სხედან.
- ბაბუა ეურნალს კითხულობს, ბებია ქსოვს.
- ბაბუა რაღაცას ბუტბუტებს თავისთვის:
- ცხრა ათას... მილიონი წლის შემდეგ... მზე... სიცოცხლის დასასრული დედამიწაზე.
- რამდენი წლის მერე, რამდენი წლის მერე?
- ბებიამ გულზე ხელი იტაცა და ნართი გაუვარდა.
- ბაბუა დახარა და ხმამაღლა წაიკითხა:
- ცხრაასი მილიონი წლის შემდეგ...
- მაღლობა ღმერთს, — დამშვიდდა ბებია, — მე კი ისე შევშინდი... მეგონა 9 მილიონი წლის შემდეგ.

რა გქვია?

- რა გქვია ბიჭიკო?
- მამაჩემის სახელი.
- მამაშენს რა ჰქვია?
- ჩემი სახელი.
- აბა, თქვი, სადილად როგორ გიხმობენ?
- ოჰ, სადილზე დაძახება არ მჭირდება, პირველი მივდივარ.

უკრაინულიდან თარგმნა
რაულ ჩილაჩაძემ

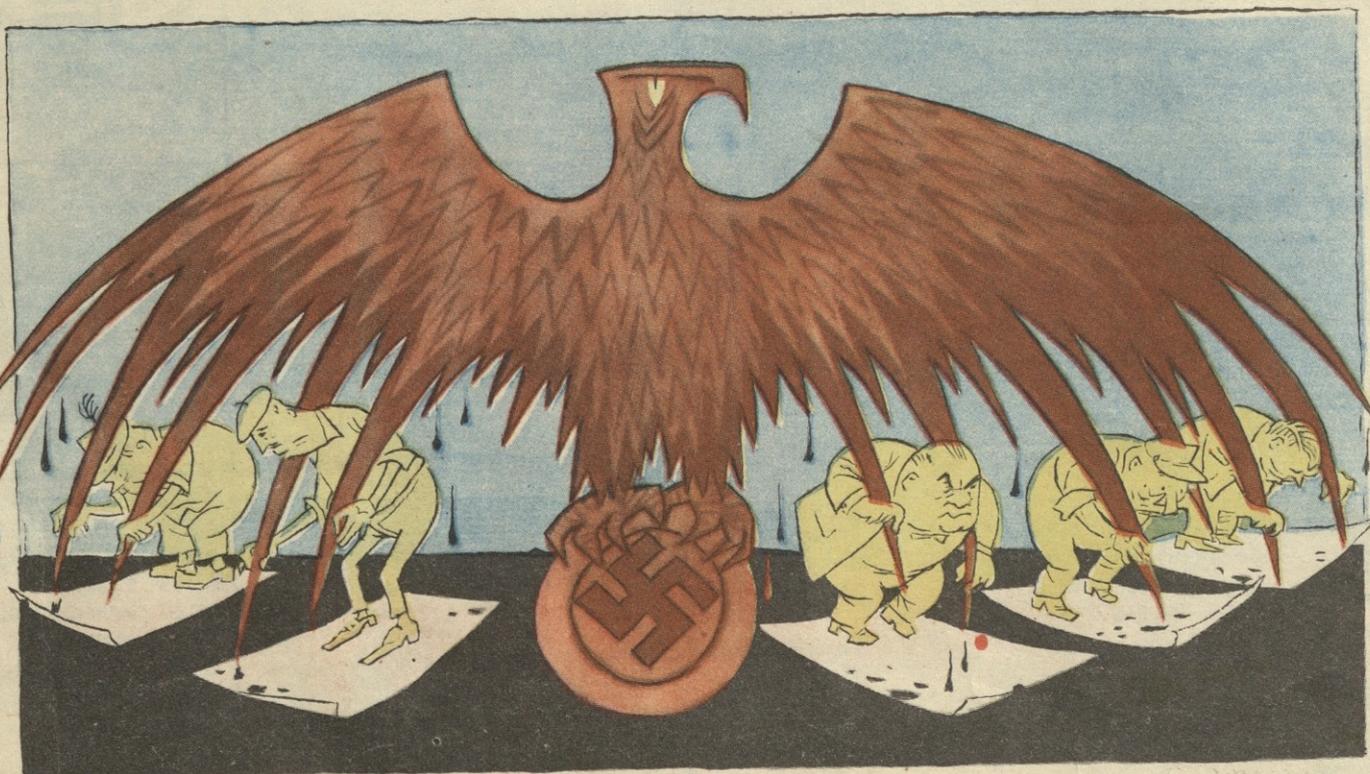

ნაბურიძე.

გუნდისთვის ახალი ტიპის იარაღი.

КОНТРОЛЬНЫЕ
ЭКЗЕМПЛЯРЫ

ნ. ა. აბრამოვიჩი.

გონელი მკვლავლები და მათი „გაბისფრთები“.